	26/09/2019
	1^η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ημερομηνία: Σάββατο 29 Σεπτεμβρίου 2019
Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

A. Κείμενο

Προβλήματα της σύγχρονης εκπαίδευσης

Η εκπαίδευση αποτελεί τον βασικό πυλώνα κάθε κοινωνίας. Είναι ο θεσμός που παράλληλα με τις γνώσεις παρέχει και την κατάλληλη αγωγή, στοιχεία που ολοκληρώνουν την προσωπικότητα και αποτελούν τα αναγκαία εφόδια κάθε ανθρώπου για την μελλοντική του πορεία τόσο ως ανεξάρτητου όντος όσο και ως ενεργού και δημιουργικού μέλους του συνόλου. Τι γίνεται, όμως, όταν το εκπαιδευτικό σύστημα παρουσιάζει ελλείψεις και προβλήματα που εμποδίζουν τον εποικοδομητικό του ρόλο; Χρειάζεται, φυσικά, να βρεθούν λύσεις, αφού πρώτα εντοπιστούν και αναγνωριστούν τα αδύναμα σημεία του.

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που παρουσιάζει η σύγχρονη εκπαίδευση είναι ο αναχρονιστικός της χαρακτήρας. Δεν είναι λίγοι εκείνοι που υποστηρίζουν ότι τα παρωχημένα εγχειρίδια και οι ξεπερασμένοι μέθοδοι διδασκαλίας αποτελούν τροχοπέδη στην προσπάθεια για άρτια εκπαίδευση. Ειδικότερα, η ασυμφωνία ανάμεσα στις γνώσεις και τις κοινωνικές ανάγκες, η αποστήθιση, ο όγκος των πληροφοριών και η στυγνή αξιολόγηση δεν επιτρέπουν στους νέους να αφομοιώσουν τις γνώσεις και να αντιληφθούν το σχολείο ως προσφιλή και όχι ως καταναγκαστικό χώρο επιβολής της μάθησης. Έτσι, το σχολείο φαντάζει σαν μια αποκρουστική καθημερινότητα που τους επιβαρύνει ψυχολογικά και συχνά τους απογοητεύει αναφορικά με τις δυνατότητες που θα επιθυμούσαν να ενισχύσουν.

Επιπλέον, ο καθαρά εξειδικευτικός χαρακτήρας του εκπαιδευτικού συστήματος δεν επιτρέπει την απόκτηση σφαιρικής, καθολικής, ανθρωπιστικής παιδείας. Είναι γεγονός ότι το

	26/09/2019
1^η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	

σχολείο σήμερα λειτουργεί ως εκκολαπτήριο μελλοντικών εξειδικευμένων προσωπικοτήτων, στυγνών επιστημόνων, οι οποίοι όμως χάνουν τη χαρά της συνολικής γνώσης που θεωρείται απαραίτητη για τη διάπλαση ολοκληρωμένων χαρακτήρων. Την αλήθεια αυτή επιβεβαιώνει και το γεγονός της πλήρους απαξίωσης τομέων που αφορούν την αισθητική, καλλιτεχνική, αθλητική αγωγή των μαθητών. Συνεπώς, οι νέοι αντιμετωπίζουν την εκπαίδευση ως ανάγκη για τη μελλοντική τους πορεία, χωρίς να συνειδητοποιούν την αξία της και χωρίς να κατανοούν την ανάγκη της δια βίου μάθησης.

Θα ήταν επίσης παράλειψη να μην αναφερθεί και η έλλειψη της απαιτούμενης υλικοτεχνικής υποδομής. Η απουσία των κατάλληλων χώρων γεννά συχνά προβλήματα, αφού εμποδίζει τη θεωρία να συνδυαστεί με την πράξη και δεν επιτρέπει στους νέους να αναδείξουν τις ιδιαίτερες κλίσεις και τα ταλέντα τους σε τομείς που δεν άπτονται της επιστημονικής και μόνο κατάρτισης. Συνάμα και ο ρόλος του δασκάλου καθίσταται δυσχερής, καθώς χωρίς τα απαραίτητα εποπτικά μέσα δεν έχει τη δυνατότητα να εισέλθει στον νέο, ψηφιακό κόσμο της πληροφορίας και να αποτελέσει τον καθοδηγητή για την ορθή και σώφρονα χρήση του. Συνέπεια των παραπάνω είναι το σχολείο να μην συμβαδίζει με τις ανάγκες της κοινωνίας και να μην κερδίζει το ενδιαφέρον των μαθητών.

Ολοκληρώνοντας θα μπορούσε κανείς να επισημάνει και τις συχνές αλλαγές καθώς και την απουσία ίσων ευκαιριών ως προβλήματα του εκπαιδευτικού συστήματος. Αποτελεί πραγματικότητα το γεγονός ότι οι εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις είναι συχνές στη χώρα μας, γεγονός που δεν επιτρέπει σε ένα σύστημα μάθησης να εξελιχθεί και να ολοκληρώσει τον κύκλο του, ώστε να αποδειχθούν οι ελλείψεις και τα μειονεκτήματά του. Παράλληλα, οι αλλαγές αυτές προκαλούν σύγχυση τόσο στους καθηγητές όσο και στους μαθητές, που αντί να εστιάζουν στην ουσία της γνώσης αναλώνονται στις εξωτερικές πρακτικές της. Την ίδια στιγμή μαθητές από σε περιοχές απομακρυσμένες από τα μεγάλα αστικά κέντρα ή από διαφορετική οικονομική, κοινωνική, εθνική προέλευση αντιμετωπίζουν προβλήματα ισότιμης ενσωμάτωσης τους στο θεσμοθετημένο εκπαιδευτικό σύστημα. Στερούνται, λοιπόν, του

	26/09/2019
	1^η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

βασικού δικαιώματος της εκπαίδευσης και μπορεί μελλοντικά να απομονωθούν από το κοινωνικό σύνολο.

Όλα τα προηγούμενα αναδεικνύουν την αναγκαιότητα εκσυγχρονισμού του εκπαιδευτικού θεσμού, ώστε να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις της σημερινής πραγματικότητας. Οι νέες συνθήκες επιτάσσουν την αναπροσαρμογή της εκπαίδευσης και τον συγκερασμό του παραδοσιακού της ρόλου με τα καινούρια δεδομένα, γεγονός που θα βοηθήσει στην αρτιότερη εμπέδωση της γνώσης και την επαναφορά του σεβασμού προς τους φορείς μετάδοσής της.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1α. Να ενημερώσετε τους συμμαθητές σας για το περιεχόμενο των παραγράφων 2, 3 και 4 σε ένα κείμενο 50 – 60 λέξεων.

Μονάδες 15

1β. Σε μια παράγραφο 100 περίπου λέξεων να παρουσιάσετε τον ρόλο που καλείται να διαδραματίσει ο δάσκαλος στη σύγχρονη εποχή.

Μονάδες 30

2α. Να βρεθεί ο τρόπος και τα μέσα πειθούς της δεύτερης παραγράφου του κειμένου.

Μονάδες 10

2β. Να βρεθεί η δομή και ο τρόπος ανάπτυξης της τρίτης παραγράφου του κειμένου.

Μονάδες 10

3α. Να γράψετε τα συνώνυμα των υπογραμμισμένων λέξεων της τέταρτης παραγράφου του κειμένου.

Μονάδες 10

	26/09/2019
	1^η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

3β. «Τι γίνεται, όμως, όταν το εκπαιδευτικό σύστημα παρουσιάζει ελλείψεις και προβλήματα που εμποδίζουν τον εποικοδομητικό του ρόλο;»: Να δικαιολογήσετε τη χρήση της ερώτησης στην πρώτη παράγραφο του κειμένου. **(μον.10)**

4. Να βρεθούν πέντε διαφορετικές διαρθρωτικές λέξεις μέσα στο κείμενο, να δηλωθεί η σημασία τους και να αντικατασταθούν από ισοδύναμες. **(μον.15)**

	26/09/2019
	1^η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΑΞΗ: Γ' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ημερομηνία: Σάββατο 29 Σεπτεμβρίου 2019
Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1α. Αγαπητοί συμμαθητές, συμμαθήτριες,

Το συγκεκριμένο κείμενο μεταξύ άλλων πραγματεύεται τα προβλήματα της σύγχρονης εκπαίδευσης. Αρχικά, επισημαίνεται ο παρωχημένος της χαρακτήρας εξαιτίας των βιβλίων, των διδακτικών προσεγγίσεων και της σχέσης της γνώσης με την κοινωνική πραγματικότητα. Θίγεται, παράλληλα, ο εξειδικευτικός της προσανατολισμός, καθώς στόχο της αποτελεί η διαμόρφωση μελλοντικών καταρτισμένων, μονοδιάστατων όμως επιστημόνων, χωρίς αισθητικά ή αθλητικά ενδιαφέροντα. Ολοκληρώνοντας γίνεται αναφορά στις σχολικές υποδομές και στον ρόλο του δασκάλου, που λόγω ελλείψεων αδυνατεί να λειτουργήσει ως καθοδηγητής συνδέοντας τη γνώση με τις κοινωνικές ανάγκες.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

1β. Χαρακτηριστικά του εκπαιδευτικού στη σύγχρονη εποχή

- Διαλλακτικός και συνεργάσιμος προσφέροντας στους μαθητές δυνατότητες να εκφραστούν ελεύθερα μέσα από τη διεξαγωγή γόνιμου και εποικοδομητικού διαλόγου.
- Γνωρίζει ότι για να είναι μεταδοτικός θα πρέπει να διεγείρει το ενδιαφέρον των μαθητών και γι' αυτό κρίνεται σκόπιμο να είναι γνώστης των νέων τεχνολογιών τις οποίες να αξιοποιεί ώστε το μάθημα να προσελκύει την προσοχή των νέων.

	26/09/2019
	1^η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

- Ειδικότερα όσον αφορά τις νέες τεχνολογίες λειτουργεί ως καθοδηγητής αποκαλύπτοντας στους μαθητές την αξία της συνεργασίας των παραδοσιακών μεθόδων διδασκαλίας με τους σύγχρονους ψηφιακούς τρόπους.
- Ενισχύει το δημοκρατικό, συνεργατικό κλίμα στην τάξη δημιουργώντας ομάδες ετερόκλητων μαθητών, αναθέτοντας ομαδικές εργασίες και προσπαθώντας να εμπνεύσει τον σεβασμό για κάθε προσωπικότητα χωριστά.
- Διέπεται από ήθος, αξίες και ιδανικά και γίνεται ο ίδιος πρότυπο προς μίμηση.

2α. Στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου εντοπίζεται επίκληση στη λογική τόσο με τεκμήρια όσο και με επιχείρημα. Τεκμήρια αποτελούν τα παραδείγματα που αποδεικνύουν τον παρωχημένο χαρακτήρα της σύγχρονης εκπαίδευσης (παρωχημένα εγχειρίδια και οι ξεπερασμένοι μέθοδοι διδασκαλίας, η ασυμφωνία ανάμεσα στις γνώσεις και τις κοινωνικές ανάγκες, η αποστήθιση, ο όγκος των πληροφοριών και η στυγνή αξιολόγηση). Το επιχείρημα διαρθρώνεται με προκείμενες που αποτελούνται από τις προτάσεις των λεπτομερειών της παραγράφου και συμπέρασμα όπως αποτυπώνεται στην κατακλείδα. Συγκεκριμένα:

1^η προκείμενη: Δεν είναι λίγοι εκείνοι που υποστηρίζουν ότι τα παρωχημένα εγχειρίδια και οι ξεπερασμένοι μέθοδοι διδασκαλίας αποτελούν τροχοπέδη στην προσπάθεια για άρτια εκπαίδευση.

2^η προκείμενη: Ειδικότερα, η ασυμφωνία ανάμεσα στις γνώσεις και τις κοινωνικές ανάγκες, η αποστήθιση, ο όγκος των πληροφοριών και η στυγνή αξιολόγηση δεν επιτρέπουν στους νέους να αφομοιώσουν τις γνώσεις και να αντιληφθούν το σχολείο ως προσφιλή και όχι ως καταναγκαστικό χώρο επιβολής της μάθησης.

Συμπέρασμα: Έτσι, το σχολείο φαντάζει σαν μια αποκρουστική καθημερινότητα που τους επιβαρύνει ψυχολογικά και συχνά τους απογοητεύει αναφορικά με τις δυνατότητες που θα επιθυμούσαν να ενισχύσουν.

	26/09/2019
	1^η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

2β. Τα δομικά στοιχεία της τρίτης παραγράφου του κειμένου είναι τα ακόλουθα:

Θεματική περίοδος: Επιπλέον, ο καθαρά ... ανθρωπιστικής παιδείας.

Λεπτομέρειες / Σχόλια: Είναι γεγονός ... των μαθητών.

Κατακλείδα: Συνεπώς, οι νέοι ... δια βίου μάθησης.

Η παράγραφος αναπτύσσεται με τη μέθοδο της αιτιολόγησης, καθώς στις λεπτομέρειες παρουσιάζονται οι λόγοι για τους οποίους ο εξειδικευτικός χαρακτήρας της εκπαίδευσης δεν επιτρέπει την απόκτηση καθολικής, ανθρωπιστικής παιδείας.

3α. γεννά = δημιουργεί, προκαλεί

απαραίτητα = κατάλληλα

δυνατότητα = ικανότητα

σώφρονα = συνετή, ορθολογική

συνέπεια = αποτέλεσμα

3β. Με τη χρήση της ερώτησης ο συγγραφέας εκφράζει τις σκέψεις και τους προβληματισμούς του, επιχειρεί να αφυπνίσει και να προβληματίσει τους αναγνώστες αναφορικά με τα προβλήματα της σύγχρονης εκπαίδευσης. Παράλληλα, προσδίδει στο ύφος του κειμένου αμεσότητα, οικειότητα, ζωντάνια και παραστατικότητα και συνάμα επικαλείται το συναίσθημα των δεκτών.

4. Διαρθρωτικές λέξεις που βοηθούν στη συνοχή των νοημάτων του κειμένου είναι:

Έτσι, που δηλώνει συμπέρασμα / αποτέλεσμα και θα μπορούσε να αντικατασταθεί από τη λέξη « επομένως ».

Ειδικότερα, που δηλώνει επεξήγηση και θα μπορούσε να αντικατασταθεί από τη φράση « πιο συγκεκριμένα ».

Επιπλέον, που δηλώνει προσθήκη και θα μπορούσε να αντικατασταθεί από τη λέξη « επιπρόσθετα ».

	26/09/2019
	1^η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Συνάμα, που δηλώνει χρονική σχάση και θα μπορούσε να αντικατασταθεί από τη λέξη «ταυτόχρονα».

Λοιπόν, που δηλώνει συμπέρασμα / αποτέλεσμα και θα μπορούσε να αντικατασταθεί από τη λέξη « συνεπώς».